

**ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ
МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЩОДО УПРАВЛІННЯ
КОМУНАЛЬНИМИ СУБ'ЄКТАМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ
ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ**

Аналіз наукової літератури та нормативно-правових актів, дозволив нам встановити, що на теперішній час, в сфері фінансової діяльності органів місцевого самоврядування щодо управління комунальними підприємствами, установами та організаціями, існує ряд проблем, таких, на наш погляд, як: 1) відсутність законодавчого акту, який би закріплював об'єкти комунальної власності, порядок діяльності органів місцевого самоврядування щодо них, а також порядок діяльності цих органів щодо управління комунальними підприємствами, установами та організаціями; 2) неоднакова роль бюджетних коштів у фінансуванні окремих підгалузей комунального господарства. Повністю за рахунок бюджетних асигнувань фінансується дорожнє господарство, озеленення та прибирання територій населених пунктів. Водопровідно-каналізаційне господарство одержує бюджетні кошти лише на капітальні вкладення, а міський пасажирський транспорт, житлове господарство і теплоенергетика для опалення житлових будинків потребують виділення бюджетних дотацій. Адже діяльність цих комунальних підприємств через несплату населенням таким підприємствам за послуги, які ними надаються, невідшкодування їм в повному обсязі їхніх втрат при наданні послуг на пільгових умовах відповідним категоріям осіб, є в більшій мірі збитковою, що негативно впливає на якість послуг, які вони повинні надавати та надають населенню та на їх діяльність в цілому; 3) заборгованість населення за надані послуги, велика кількість комунальних пільговиків; 4) неповне відшкодування вартості послуг житлово-комунальних підприємств устанавленими тарифами; 5) монопольне становище більшості підприємств, що не створює стимулів для здешевлення собівартості послуг, зменшення витрат енергетичних ресурсів і непродуктивних видатків; 6) не виконання комунальними підприємствами своїх обов'язків, тобто досить часто, на теперішній час, спостерігається надання такими підприємствами неякісних комунальних послуг населенню або взагалі їх не надання, а також при цьому необґрунтоване зростання вартості таких послуг, що призводить до несплати за такі послуги, адже громадяни в такому разі вважають: «навіщо платити за послуги, які ми не отримуємо взагалі або отримуємо

неналежної якості». Таке потім призводить до зменшення прибутку комунальних підприємств і до зменшення доходів бюджетів місцевого самоврядування в частині, яка формується за рахунок податку на прибуток підприємства таких підприємств та частини їхнього прибутку, а також відповідно — до збільшення видатків з таких бюджетів на забезпечення існування таких підприємств та здійснення ними діяльності; 7) обсяг грошових коштів, які є у розпорядженні комунальних суб'єктів господарювання є недостатнім для забезпечення як їх розвитку, так і для поточного утримання; 8) відсутність достатньої кількості грошових коштів, які необхідні для проведення заходів зі збереження житлового фонду, які є необхідним для забезпечення реалізації конституційного права громадян на достойні умови життя; 9) інші.

Вирішення вищезазначених проблем, на наш погляд, можливе у разі:

1) необхідно доопрацювати та прийняти розроблений ще у 2008 році проект Закону України «Про комунальну власність в Україні» (Про комунальну власність в Україні: проект Закону України від народних депутатів України від 2008 р. № 2617 // [Електронний ресурс]: — // Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.), в якому слід закріпити порядок здійснення органами місцевого самоврядування діяльності щодо управління комунальними установами, підприємствами та організаціями, та який буде регламентувати механізми цільового використання комунального майна, визначати об'єкти права комунальної власності тощо. Слід відмітити, що прийняття даного закону та необхідність законодавчого врегулювання цих питань також вказується в Постанові КМУ «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2015 року» від 2006 року (Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2015 року: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.07.2006 р. // [Електронний ресурс]: — // Режим доступу:), зокрема, зазначається, що з метою зміцнення матеріальної бази органів місцевого самоврядування та підвищення рівня їх ресурсного забезпечення необхідно у першочерговому порядку вирішити питання щодо: законодавчого визначення статусу об'єктів комунальної власності та об'єктів спільної власності територіальних громад;

2) забезпечення органами місцевого самоврядування своєчасного якісного, та обґрунтованого надання комунальними підприємствами, установами та організаціями комунальних послуг, а також виконання ними їхніх обов'язків, адже якісні та своєчасно надані послуги населенню: а) спонукатимуть населення та суб'єктів господарювання своєчасно та в повному обсязі платити за такі послуги; б) дозволить встановити ефективний механізм відповідальності за несплату за такі надані послуги та реалізовувати його; в) якщо все населення та суб'єкти

господарювання, які отримують комунальні послуги, будуть платити за них, то комунальні підприємства не будуть збитковими, а навпаки будуть прибутковими, що дозволить їм виконувати свої обов'язки в повній мірі, а частка доходів відповідних бюджетів місцевого самоврядування збільшиться від прибутку таких підприємств, а також, відповідно, це дозволить зменшити обсяг видатків з бюджетів місцевого самоврядування на фінансування даних суб'єктів господарювання;

3) повної компенсації комунальним підприємствам витрат за надані ними пільги, гарантовані державою, певним громадянам;

4) впорядкування наданих пільг з оплати послуг та джерел їх фінансування;

5) впровадження ресурсозберігаючих технологій з метою здешевлення вартості житлово-комунальних послуг та відповідного зниження тарифів;

6) сприяння залученню інвестицій для розвитку організацій з обслуговування і ремонту об'єктів житлово-комунального господарства;

7) запровадження диференційованої плати за утримання житла та надання послуг з урахуванням інженерного обладнання будинків;

8) розвитку лізингу у сфері житлово-комунального господарства;

9) здійснення органами місцевого самоврядування ефективного контролю за діяльністю таких підприємств, установ та організацій та використання ними коштів з відповідних бюджетів.

БЕСПАЛОВА А. О.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри адміністративного та фінансового права

ПОДАТКОВІ СУДИ США ТА КАНАДИ

Вивчаючи досвід податкового адміністрування зарубіжних країн, зокрема США та Канади, неможливо оминати увагою таку інституцію, як податковий суд.

Так, Податковим судом США розглядається більшість податкових спорів відповідно до ст.ст. 6214, 6215 Кодексу внутрішніх доходів (IRC), Правил та процедур розгляду в Податковому суді (Rules of Practice and Procedure. United States Tax Court. — [Electronic resource]. — Code of access:). Податковий суд США являє собою єдину судову інстанцію, де платники податків можуть оскаржувати свою заборгованість за податковими платежами без попередньої оплати і подальших позовів про відшкодування. Свою діяльність Податковий